

**Legea
contenciosului administrativ
nr. 554/2004,
legislație conexă
și jurisprudență**

**Ediție îngrijită
de conf. univ. dr. IULIANA RÎCIU,
judecător Secția de contencios administrativ și fiscal
ICCJ (2008-2017)**

**Legea
contenciosului administrativ
nr. 554/2004,
legislație conexă
și jurisprudență**

**Ediția a 9-a,
rev.**

**Ediție îngrijită
de conf. univ. dr. IULIANA RÎCIU,
judecător Secția de contencios administrativ și fiscal
ICCJ (2008-2017)**

**Universul Juridic
București
-2025-**

Art. 8. Obiectul acțiunii judiciare. (1)¹⁾ Persoana vătămată într-un drept recunoscut de lege sau într-un interes legitim printr-un act administrativ unilateral, nemulțumită de răspunsul primit la plângerea prealabilă sau care nu a primit niciun răspuns în termenul prevăzut la art. 2 alin. (1) lit. h), poate sesiza instanța de contencios administrativ competentă, pentru a solicita anularea în tot sau în parte a actului, repararea pagubei cauzate și, eventual, reparații pentru daune morale. De asemenea se poate adresa instanței de contencios administrativ și cel care se consideră vătămat într-un drept sau interes legitim al său prin nesoluționarea în termen sau prin refuzul nejustificat de soluționare a unei cereri, precum și prin refuzul de efectuare a unei anumite operațiuni administrative necesare pentru exercitarea sau protejarea dreptului sau interesului legitim. Motivele invocate în cererea de anulare a actului nu sunt limitate la cele invocate prin plângerea prealabilă. *[D.C.C. nr. 459/2014: Art. 8 alin. (1) rap. art. 2 alin. (1) lit. c) tz. I L. nr. 554/2004 este constituțional în măsura în care se interpr. în sensul că decr. Președintelui priv. numirea judecătorilor la CCR sunt excluse din sfera controlului judecătoresc sub aspectul verificării îndeplinirii condiției „înaltei competențe profesionale” (M. Of. nr. 712 din 30 septembrie 2014). RIL. V.: Dec. ICCJ (RIL) nr. 1/2017; Dec. ICCJ (RIL) nr. 25/2017 (supra, art. 2). HP. Dec. ICCJ (DCD) nr. 12/2015: v., supra, art. 1. Dec. ICCJ (DCD) nr. 20/2023 {art. 281 alin. (2) NCPF rap. art. 8 alin. (1) tz. fin. L. nr. 554/2004}: Motivele de nelegalitate invocate în cererea de anulare a dec. de soluționare a contestației și a actelor administrative fiscale la care aceasta se referă nu sunt limitate la cele invocate în contestația administrativă; {art. 266 alin. (4)¹⁾ NCPF} anularea obligației fiscale datorate de debitorul persoană fizică care desfășoară activități în mod independent, ca urmare a raderii debitorului din registrul în care a fost înregistrat potrivit legii, nu împiedică preluarea obligației fiscale de către persoana fizică în condițiile art. 23 alin. (3) și (4) NCPF (M. Of. nr. 579 din 27 iunie 2023)].*

(1)²⁾ Persoanele fizice și persoanele juridice de drept privat pot formula capete de cerere prin care invocă apărarea unui interes legitim public numai în subsidiar, în măsura în care vătămarea interesului legitim public decurge logic din încălcarea dreptului subiectiv sau a interesului legitim privat. *[RIL. V. Dec. ICCJ (RIL) nr. 8/2020 (supra, art. 2)].*

(1)²⁾ Prin derogare de la dispozițiile alin. (1), acțiunile întemeiate pe încălcarea unui interes legitim public pot avea ca obiect numai anularea actului sau obligarea autorității pârâte să emită un act sau un alt înscris, respectiv să efectueze o anumită operațiune administrativă, sub sancțiunea penalităților de întârziere sau a amenzii, prevăzute la art. 24 alin. (2). *[RIL. V. Dec. ICCJ (RIL) nr. 8/2020 (supra, art. 2)].*

(2) Instanța de contencios administrativ este competentă să soluționeze litigiile care apar în fazele premergătoare încheierii unui contract administrativ, precum și orice litigii legate de încheierea contractului administrativ, inclusiv litigiile având ca obiect anularea unui contract administrativ. Litigiile care decurg din executarea contractelor administrative sunt în competența de soluționare a instanțelor civile de drept comun. *[V. și art. 53 L. nr. 101/2016 (DISPOZIȚII CONEXE, infra, art. 10 L. nr. 554/2004)].*

(3)³⁾ La soluționarea litigiilor prevăzute la alin. (2) se are în vedere regula după care principiul libertății contractuale este subordonat principiului priorității interesului public.

[RIL. Dec. ICCJ (RIL) nr. 22/2020: v., supra, art. 7.

¹⁾ Alin. (1) și (2) ale art. 8 sunt reproduse astfel cum au fost modificate prin art. I pct. 9 L. nr. 212/2018.

²⁾ Alin. (1)¹⁾ și (1)²⁾ ale art. 8 au fost introduse prin art. I pct. 11 din L. nr. 262/2007.

³⁾ Alin. (3) al art. 8 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. I pct. 12 L. nr. 262/2007.

Dec. ICCJ (RIL) nr. 10/2021 {art. 28 L. nr. 50/1991 priv. autorizarea executării lucrărilor de construcții}: În ipoteza în care partea nu a demarat sau nu a finalizat, în termenul acordat, procedura de intrare în legalitate, iar autoritatea nu a obținut o hot. de demolare a construcției, termenul stabilit în procesul-verbal de constatare a contravenției este unul de recomandare (M. Of. nr. 1033 din 29 octombrie 2021).

HP. Dec. ICCJ (DCD) nr. 52/2023: v., supra, art. 4.]

● **DISPOZIȚII CONEXE. NCPF: „Art. 268. Posibilitatea de contestare [a actelor administrative fiscale].** (1) Împotriva titlului de creanță, precum și împotriva altor acte administrative fiscale se poate formula contestație potrivit prezentului T. [VIII. **Soluționarea contestațiilor formulate împotriva actelor administrative fiscale.**] Contestația este o cale administrativă de atac și nu înlătură dreptul la acțiune al celui care se consideră lezat în drepturile sale printr-un act administrativ fiscal. (2) Este îndreptățit la contestație numai cel care consideră că a fost lezat în drepturile sale printr-un act administrativ fiscal. În lipsa unui act administrativ fiscal, devin incidente prev. art. 8 alin. (1) tz. II și art. 11 alin. (1) lit. c) L. nr. 554/2004 (...)”.

● **JURISPRUDENȚĂ. 1. V. JURISPRUDENȚĂ 2., supra, art. 1.**

2. V. JURISPRUDENȚĂ 3., supra, art. 1.

3. V. JURISPRUDENȚĂ 3., infra, art. 18.

4. În cauzele în care pretenția concretă dedusă judecătii, obiect al cererii de chemare în judecată, constă în obligarea angajatorului, autoritate publică, la plata unor drepturi bănești aferente desfășurării activității în cadrul unor raporturi juridice de serviciu de către anumite cat. de personal cu grad militar, refuzul autorității publice, angajator al reclamanților, nu se înfățișează ca obiect al acțiunii judiciare, în sensul art. 8 alin. (1) tz. II L. nr. 554/2004, ci are valoarea de cauză a acțiunii (causa petendi), nefiind atacat actul administrativ prin care aceste drepturi au fost stabilite. Prin urmare, chiar dacă una dintre părțile aflate în litigiu este o autoritate publică, competența instanțelor de cont. adm. nu poate fi atrasă în considerarea art. 1 alin. (1), 2 alin. (1) lit. f), i), alin. (2) și art. 8 L. nr. 554/2004 {Dec. ICCJ (RIL) nr. 10/2018 (63-65.) (M. Of. nr. 536 din 28 iunie 2018); Dec. ICCJ (RIL) nr. 22/2020 (61-63.) (M. Of. nr. 1208 din 10 decembrie 2020)}.

5. V. JURISPRUDENȚĂ. 8., infra, art. 18.

6. Controlul pe care Parlamentul îl exercită asupra actelor de legiferare ale Guvernului nu se poate realiza în cazul H.G., care se emit numai pentru „organiz. executării legilor” [art. 108 alin. (2) **Constituție]. Spre deosebire de actele normative adoptate prin delegare legislativă, în privința H.G. legiuitorul constituant nu a stabilit vreo aprob. de către Parlament, motiv pentru care intervenția acestei din urmă autorități în sfera cat. de acte administrative menționate constituie o evidentă abatere de la prerogativele sale constituționale consacrate de art. 61 alin. (1) **Constituție**, în sensul cumulării unor prerogative ale puterii executive. Ca urmare, „încuviințarea” sau „modificarea” de către Parlament a măsurilor adoptate de Guvern prin hot. este lipsită de temei constituțional și denaturează regimul juridic al H.G., ca acte de executare a legii, consacrat de art. 108[Actele Guvernului] **Constituție**. Tocmai în considerarea naturii juridice a H.G., legiuitorul constituant a prevăz. competența de control a instanțelor de jud. Sub acest aspect, CCR a reținut că „separația puterilor în stat nu înseamnă lipsa unui mecanism de control între puterile statului, ci dimpotrivă, presupune existența unui control reciproc, precum și realizarea unui echilibru de forțe între acestea. Actele puterii executive sunt cenzurate pe calea contenciosului administrativ” [D.C.C. nr. 594/2008 (M. Of. nr. 455 din 18 iunie 2008)]. Ca urmare, indiferent ce verificare ar realiza Parlamentul ref. conținutul normativ al H.G. (pentru a o încuviința/modifica/respinge), ar adăuga în mod nepermis la textele constituționale ce reglem. raporturile dintre Parlament și Guvern, încălcându-le pe cele ref. controlul judecătoresc al actelor administrative ale autorităților publice. O asemenea formă de control parlamentar asupra actelor adoptate de Guvern pentru executarea unui act normativ nu se poate realiza prin lege organică**